

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἑνδέκατος

Συνδρομὴ ἑτήσια : Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἐν ταῖς ἑπαρχίαις φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

15 Μαρτίου 1881

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΟΥ ΑΜΛΕΤΟΥ

[Ἐκ τῶν τοῦ Paul Stapfer].

Συνέχ. καὶ τέλος· ἰδὲ σελ. 145.

Καὶ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς σκιάς τοῦ πατρὸς του ὁ Ἀμλέτος πάσχει ἤδη, καταδιβρωσκόμενος ὑπὸ ἀφάτου ἀγωνίας. Ἀγαπᾷ τὴν μητέρα του, ταυτοχρόνως δὲ τὴν ἀποστρέφεται καὶ τὴν περιφρονεῖ. Ἡ Ολίψις τὸν πιέζει, καὶ σκέπτεται ἤδη περὶ αὐτοκτονίας.

"Ὡς ἦτο τρόπος νὰ ἰδῶ τὴν στεράν μου σάρκα νὰ λυώσῃ, νὰ διαλυθῇ καὶ εἰς ἀτμὸν νὰ σβύσῃ! Ἡ νόμον ἄς μὴν ὄριζεν ὁ πλαστὴς νὰ παιδεύῃ τὸν αὐτοκτόνον! — Ὡ Θεε! Θεε μου! πόσον κούφια, κ' ἀνοφελῆ καὶ μάταια κ' ἀνοῦσια καὶ σάπια μοῦ φαίνονται τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου ὅλα! ὦ! πόσον τὸν σιχαίνομαι! Χωρᾶρι χέρσον εἶναι ποῦ πλέον ἐξεσπύριασε. Ἀγκάθια καὶ τριβόλους φυτρώνει, ἄλλο τίποτε! — Ἔς αὐτὸ νὰ καταστήσῃ! Μόλις νεκρὸς πρὸ δυὸ μηνῶν... οὔτε κἂν δύο, — ὄχι! τί βασιλεύς! Ὡμοιάζε με τούτον, ὅσον ῥμοιάζει ὁ Ὑπερίων ὁ Θεὸς με Σάτυρον! Καὶ τόσον γλυκὸς πρὸς τὴν μητέρα μου, ποῦ ὡς καὶ τὸν ἀέρα δὲν ἄφηνε ἔς τὸ πρόσωπον σκληρὰ νὰ τῆς φύσῃ! Γῆ κ' Ὀυρανέ! Μοῦ ἔρχονται ὅλα μαζῇ ἔς τὸν νοῦν μου. Δὲν εἶχεν ἀπ' ἐπάνω του ἑκαλλήμον ἑκείνη, κ' ὁ χορτασμός ἐφαίνετο τὴν ὄρεξιν ν' ἀψάξῃ. Καὶ ἓνα μῆνα ὕστερα... Ἄς μὴ τὸ συλλογοῦμαι. — Ἀστάθεια, σοῦ ἔπρεπε Γυναίκα νὰ σὲ λέγουν! Εἰς ἓνα μῆνα! Πρὶν φθαροῦν τὰ ὑποδήματά της, ἐκεῖνα ποῦ ἐπήγαγε ἔς τὸ λείψανον κατόπιν τοῦ δυστυχοῦς μου τοῦ πατρὸς, ἔς τὸ δάκρυ βουτηγμένη, ἄλλη Νιόβη! Καὶ αὐτὴ, ἡ γοῖα... ὦ Θεε μου, καὶ κτήνος χωρὶς λογικὸν καὶ κρίσιν, ὅλ' ἔκρατούσεν ὀλίγον περισσότερον τὸ πένθος μου, — κ' ἐκείνη νὰ πανδρευθῇ, τὸν ἀδελφὸν νὰ πάρῃ τοῦ πατρὸς μου, ἀλλὰ ποῦ τὸν πατέρα μου τὸν ὁμοιάζει τόσον, ὅσον ἐγὼ τὸν Ἡρακλῆ! εἰς ἓνα μῆνα μέσα... πρὶν ξεπρισθεῖν τὰ μάτια της καὶ πρὶν νὰ ξεβουρλώσων ἀπ' τῶν κριματισμένων της δακρῶν τὴν πλημμύραν! Ὡ! τί θεοκατάρπη ἀνυπομονησία, νὰ τρέξῃ τόσον βασιτικὰ εἰς ἄνομα σευδόνια! Καλὸν δὲν ἦτο κ' εἰς καλὸν δὲν ἤμπορε νὰ ἔβγῃ. Ἀλλὰ, καρδιά μου, βράγισε καὶ γλώσσά μου βουβάσου.

Τὸ ζήτημα τῆς αὐτοκτονίας ἐπασχολεῖ τὸν Ἀμλέτον καὶ ἐν τῷ διαβόητῳ μονολόγῳ τῆς τρίτης πράξεως, to be or not to be.

Νὰ ζῆ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῆ; — Ἰδοὺ ἡ ἀπορία! Τί εἶναι πλέον εὐγενές, νὰ ζῆ, νὰ υποφέρῃ τῆς Τύχης τὰ τοξεύματα καὶ σφενδονίσματά της; εἴτε εἰς πέλταγος δεινῶν τὰ ὄπλα ν' ἀντιτάξῃ, καὶ νὰ ἰδῇ τὸ τέλος των με τὴν ἀντίστασιν του; Ἀπέθανε; κοιμήθηκε; ἰδοῦ. — Καὶ μ' ἔνα ἔβην ν

νὰ πύῃ τὸν πονόκαρδον καὶ τὰ δεινὰ τὰ χίλιε ποῦ εἶν' ἡ μοῖρα τῆς σαρκὸς, συντέλεια θὰ ἦτο ποῦ νὰ τὴν εὐχεται κανεὶς ἐνθέρμως! — Ν' ἀποθάνῃ, νὰ κοιμηθῇ... Νὰ κοιμηθῇ; Νὰ οὐνευρέτ' ἴσως! Ἄ! τὸ ἐμπόδιον ἰδοῦ! Διότι ἔς τοῦ θανάτου τὸν ἔβην τοῦτον ἄρ' ἔτι τί ὄνειρα θὰ ἔλλοιον, ἀφοῦ ἀποτινάξωμεν τὴν σκέπην τὴν φθορτὴν μας; Ἀὐτὸ μᾶς φέρει δισταγμούς, αὐτὸ εἶν' ἡ αἰτία ποῦ κάμνει τόσον μακρὸν τῆς συμφορᾶς τὸν βίον. Διότι, ποῖος ἤθελε ποτὲ νὰ υποφέρῃ τοῦ κόσμου τὴν καταδρομὴν καὶ τὸν περιγελῶν του, τυράννων καταπίεσιν, τραυτῶν ὑπεροψίαν, τὰ βιάσανα τοῦ Ἔρωτος τοῦ παραγνωρισμένου, τοῦ Νόμου τὴν βραδύτητα, τὸ ὕφος τῶν ἐν τέλει, ἢ καὶ τὰ κολαρίσματα ὅπου συχνοαρχάζει ἡ μετριόφρων ἀρετὴ ἀπὸ τοὺς ἀναξίτους, ἐνῶ τοῦ ἦτο δυνατόν τὸ πᾶν νὰ ἐξοφλήσῃ μ' ἓνα κεντρί; — Ποῖος ἤθελε φορτία νὰ σηκώῃ, καὶ νὰ ἰδρόνη, νὰ βογκᾷ ἀπ' τῆς ζωῆς τὸ βίρος, ἐὼν τοῦ μετὰ θάνατον ὁ φύθος, — ἀν' ὁ τόπος ὁ ἄγνωστος, ὅπου ποτὲ κανένας ταξειδιώτης ἀκόμη δὲν ἐγύρισεν ἀπὸ τὰ σύνορά του, ἐὼν δὲν μᾶς ἐκλόνηζαν αὐτὰ τὴν θέλησίν μας, ὥστε κανεὶς νὰ προτιμᾷ τὰ βιάσανα ποῦ ἔχει, παρὰ νὰ τρέξῃ μόνος του εἰς ἄλλα ποῦ δὲν ἔξοφρε!

Οὐδέποτε δὲ ἡ μελαγχολία περιεγραφή δι' ὠραιότερων καὶ ἀκριβεστέρων ὄρων, ἢ ἐν τῷ ἐτέρῳ τούτῳ θαυμαστῷ χωρίῳ:

"Ἐχασα ἐχάσάτος, ἀλλὰ διατί δὲν γνωρίζω, ἔχασα ὅλην μου τὴν ζωηρότητα, ἀφῆκα τὰς συνήθεις μου διασκεδάσεις, καὶ ἀληθῶς ἔχω τόσον βίρος εἰς τὴν ψυχὴν, ὥστε ἡ μεγαλοπρεπὴς αὐτὴ πλάσις, ἡ γῆ, μοῦ φαίνεται ἄγονον ἀκρωτήριον, — ὁ λαμπρὸς αὐτὸς ὀβλὸς ὁ αἰθῆρ, — ἰδέτε, — τὸ μέγα τοῦτο στερεώμα ἐπάνωθέν μας, τὸ ἐξάσιον αὐτὸ-στέγασμα, χρυσοκνημητὸν με φωτιαῖς, δὲν μοῦ φαίνεται παρὰ σωρὸς ἀτμῶν, μαῦρος καὶ βρωμερός! — ὁ ἄνθρωπος, τί ἀριστοῦργημα! Τὸ λογικὸν του πόσον εὐγενές, πόσον ἀπειρο: αἱ δυνάμεις του! Τὸ σχῆμα, τὰ κινήματά του πόσον ἐναρμόνια καὶ θαυμάσια! Ἄγγελος σχεδὸν εἰς τὰ ἔργα του, Θεὸς εἰς τὰς ἰδέας! τὸ στόλισμα τῆς γῆς! ἡ ἐντέλεια τῶν ζώων! — Καὶ ὅμως δι' ἐμὲ τί εἶναι αὐτὸ τοῦ πηλοῦ τὸ κατακάθισμα; — Δὲν εὐρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς τὸν ἄνθρωπον ὄχι!"

Ἄλλ' ἡ νόσος τοῦ Ἀμλέτου δὲν εἶναι ἀπλῆ μόνον μελαγχολία· ἐνίοτε υποπίπτει εἰς ἀληθεῖς παροφθράς. Μετὰ τὴν πρώτην τῆς σκιάς τοῦ πατρὸς του ἐμφάνισιν εἶναι ὀλιγὸς ἐκτός ἑαυτοῦ, ὁ νοῦς του πλανᾶται· τὸ συναισθάνεται δὲ αὐτὸς οὗτος, καὶ τὸ λέγει. Τῆς τοιαύτης δὲ παραφθορᾶς σύμπτωμα φαίνεται καὶ ἡ ἀλλόκοτος ἰδέα του, ὅποτε ἀνοίγων τὸ σημειωματᾶριόν του γράφει ἐντὸς αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς του εἶναι κακοῦργος. Ἡ δὲ περιγραφὴ τῆς Ὀφηλίας διηγουμένης

δραγμασῶ του, μετατρέπεται βαθμηδόν και ἀποβαίνει κακοῦργος ἀληθής. Ἀλλὰ εἶναι ἄξιος οὔτου και ἄξιος συγχωρήσεως, διότι ὑπέφερε μεγάλως και διότι ἠγάπησε τὸν Ὁράτιον, ὃ ἐστὶ τὴν ἀλήθειαν και τὴν ἀρετὴν.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ.

Ὁ Ἰωάννης Ρουφίνης (Ruffini), οὗτινος ἐν τῶν ἐκλεκτοτέρων ἔργων, τὸν Ἰατρὸν Ἀντωνιον, ἀρχὸ μεθὰ ἀπὸ τῆς σήμερον δημοσιεύοντες ἐν τῇ «Ἑστία», ἐγεννήθη ἐν Γενούῃ τῆς Ἰταλίας ἐν ἔτει 1807. Τυχὼν ἐξαιρέτου ἀγωγῆς και παιδεύσεως και ὑπὸ διαπύρου φιλοπατρίας φλεγόμενος, ἐγένετο μέλος τοῦ πολιτικοῦ Συλλόγου τῆς «Νέας Ἰταλίας», ἣν ἔδρυσεν ὁ μέγας Ἰταλὸς πατριώτης Μασίνης πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ. Οὕτω δὲ λαβὼν μέρος ἐνεργὸν εἰς τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ 1833, ὁ Ρουφίνης ἠναγκάσθη νὰ καταλίπῃ τὸ πατριον ἔδαφος, και ἀπῆλθεν εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου διῆλθε μακρὰ ἔτη, και τοσοῦτον καλῶς προσοικειώθη τὴν γλῶσσαν και τὴν φιλολογίαν τῆς χώρας ταύτης, ὥστε συνέταξεν ἀγγλιστὶ πολλὰ αὐτοῦ συγγράμματα, ἀξιωθέντα λαμπρᾶς ἐπιτυχίας. Τῷ 1842 ἐλλθὼν ἐγκατέστη ὀριστικῶς ἐν Παρίσι. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, ἄτινα μετεφφρασησαν και εἰς τὴν γαλλικὴν, ἀνώτερα θεωροῦνται ὁ «Λαυρέντιος Βενόνης», εἶδος αὐτοβιογραφίας τοῦ συγγραφέως, γεγραμμένης μετὰ δυνάμει, ἣτις καταθέλλει ἄμα και συγκινεῖ τὸν ἀναγνώστην, και τὸ ἐνταῦθα δημοσιεύμενον «ὁ Ἰατρὸς Ἀντωνιος».

Ἐν τῷ προσώπῳ τούτῳ ὁ Ρουφίνης παρουσιάζει μίαν τῶν γενναίων και διαπύρων ἐκείνων ψυχῶν, τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἐκκαύσῃ και ἐνθουσιᾶσῃ πᾶσα εὐγενής ὑπόθεσις, και αἵτινες δι' αὐτὸ τοῦτο φαίνονται ὡς προωρισμένοι εἰς τὸ μαρτύριον. Ὡς ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου, εἶνε και ὁ ἰατρὸς Ἀντωνιος πολιτικὸς προεγγραμμένος, εἶς οὗ φυσικῶς προέρχεται ἡ κατὰ τι ἀνάμειξίς τῆς πολιτικῆς εἰς τὸ διήγημα· τοῦτο ὁμως οὐδόλως παραβλάπτει τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου, ἀλλὰ, τούναντίον, καθιστᾷ αὐτὴν ἔτι μᾶλλον ἐνδιαφέρουσαν, ὃ δὲ Ρουφίνης ἐγένετο πλειότερον ἔτι ἄξιος τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πατρίδος του, παρουσιάσας, ἔστω και ὑπὸ τὸν ἐλαφρὸν τύπον διηγῆματος, εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κοινῶ τὰ παθήματα και τοὺς πόθους αὐτῆς κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῆς βαρείας πολιτικῆς δυσπραχίας τῆς.

Σ. τ. Δ.

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία Ἰ. Ρουφίνης.— Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Α' Μεγάλοι και Μικροί.

Ὁραίαν τινὰ και θερμὴν ἡμέραν τοῦ Ἀπριλίου 1840, κομψὴ ὁδοιπορικὴ ἄμαξια, ἐλκυστομένη ὑπὸ τεσσάρων καλπαζόντων ταχυδρομικῶν ἵππων, παρήρχετο θεωρωδῶδες τὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Κορνιῆς (route de la Corniche) τοσοῦτον γνωστὴν εἰς τοὺς περιηγητὰς ὁδόν, ἣτις ἐκτενομένη κατὰ μῆκος τοῦ δυτικοῦ αἰγιαλοῦ τῆς Ριβιέρης τῆς Γενούης, ἄγει ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης εἰς Νίκαιαν.

Ὅλιγον τῶν μεγάλων ὁδῶν τῆς Εὐρώπης εἰσὶ τοσοῦτον γραφικαί, ὀλίγισται δὲ βεβαίως συνενουσι τρία τοιαῦτα στοιχεῖα φυσικῆς καλλονῆς: τὴν Μεσόγειον ἐντεῦθεν, τὰ Ἀπέννινα ἐκεῖθεν, και ὑπεράνω αὐτῶν πᾶσαν τὴν λαμπρότητα τοῦ ἰταλικῶ οὐρανοῦ. Ἡ χεῖρ τοῦ ἀνθρώπου ἐπραξε πᾶν ὅ,τι δυνατόν, ἂν οὐχὶ ἀμιλλωμένη, ἀλλὰ προσπαθοῦσα κἂν νὰ μὴ ἀσχημίση τὴν φύσιν. Ἄ-

φθονοὶ πόλεις και χωρία, τὰ μὲν ἐπιχαρίτως ἀνακεκλιμένα ἐπὶ τῆς παραλίας και λούοντα οὐτῶν εἰπεῖν τοὺς πόδας των εἰς τὸ ἀργυρῶδες κῦμα, τὰ δὲ κατεσπαρμένα ὡς ποίμνη προβάτων ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὄρους ἢ χαριέντως ἀναρριχώμενα πρὸς ἀπότομον ῥάχιν· πού και πού μονῆρες παρεκκλήσιον, καθισμένον ἐπὶ τῆς ὑψίτης κορυφῆς θαλασσοπληγοῦς σκοπέλου ἢ κρυπτόμενον ἐντὸς δάσους χλοεροῦ παρά τὴν ὄρουν κοιλάδος· μαρμάρινα μέγαρα ἢ ἐπαύλεις φαιδραὶ, ὑπερκύπτουσαι πρασίνων ἀμπελώνων, κήπων ἀνθοστεφῶν, συστάδων πορτοκαλεῶν και λεμονεῶν· μυριάδες οἰκίσκων μὲ τοίχους λευκοὺς και πράσινα παράθυρα, διεσκηρισμένοι ἐπὶ λόφων ἀγόνων ἄλλοτε, σήμερον δὲ — χάρις εἰς εὐφυῆς σύστημα ἐπαλλήλων ἀνδῆρων — ἐλαιοφύτων μέχρι κορυφῆς· πᾶν ἐνὶ λόγῳ ἀνθρώπινον αὐτόθι δημιουργημα ἐλέγγχει τὴν δραστηριότητα και τὸ πνεῦμα φυλῆς ἐξόχως καλλιτέχνου και γενναίως ὑπὸ τῆς φύσεως πεπροικισμένης.

Ἡ ὁδὸς ὑπέικουσα εἰς τοὺς ἰδιοτρόπους ἐλιγμούς τῆς ἀκτῆς, εἶνε πολυκαμπῆς και ἀνώμαλος. Ὅτε μὲν ἰσοϋψῆς πρὸς τὴν θάλασσαν, διατέμνει φράκτας ὀξυφοινίκων, ἀλόης και ῥοδοδάφνης· ὅτε δὲ, προσκολλημένη εἰς τὰ πλευρὰ βουνοῦ ἀποτόμου, καλυπτομένου ὑπὸ πυκνοφύλλου πευκῶνος, αἵρεται εἰς τοσοῦτον ὕψος, ὥστε τὸ βλέμμα διαστάζει ν' ἀναμετρήσῃ τὸ βῆθος τῆς ἀβύσσου. Ἐδῶ μὲν εἰσχωρεῖ ὑπὸ στοὰς διατηρωσῆς τὸν βράχον και ἀφανίζομένη πρὸς στιγμὴν, προκύπτει περαιτέρω ἐν μέσῳ εὐρείας ἐκτάσεως γῆς, οὐρανοῦ και θαλάσσης· ἐκεῖ δὲ κάμπτεται αἴφνης και φαίνεται θέλουσα νὰ διασχίσῃ τὸ ὄρος· και περαιτέρω τρέπεται πάλιν ἀντιθέτως οἶονεὶ βαινουσα νὰ ῥιφθῇ εἰς τὸ πέλαγος. Ἡ ἐκ τῆς ἀπαύστου μετατοπίσεως τοῦ ὁδοιπόρου προκύπτουσα ποικιλία τοῦ τοπίου μόνον πρὸς τοὺς ἀπείρους συνδυασμούς τοῦ καλειδοσκοπίου δύναται νὰ παραβληθῇ. Ὡ! ποῖαν εἰκόνα ἠθέλομεν παραγγάγει, ἂν εἰς τὸ ἰχνογράφημα τοῦτο ἠδυνάμεθα νὰ μεταδώσωμεν και ὀλίγον μόνον ἐκ τοῦ ἀληθοῦς χρώματος τῆς χώρας! Δὲν τὸ ἐπιχειροῦμεν ὅμως, διότι αἱ λέξεις ἀδυνατοῦσι ν' ἀποδώσωσι τὴν φωτεινὴν διαφάνειαν τῆς ἀτμοσφαιρας ἐκείνης, τὸ γαλανὸν τοῦ οὐρανοῦ, τὸ βαθύ κυανοῦν τῆς θαλάσσης, τὰς ἠρέμους ἀποχωρήσεις, αἵτινες δικήρουσι τοὺς ἀπείρους κυματισμοὺς τῶν ὄρων ἐκείνων, ἀναπτυσσομένην κλιμακῆδὸν εἰς ὕψος. Μόλις ἡ πυξὶς τοῦ Stanfield ἢ τοῦ Azeglio ἠδύνατο νὰ τὸ ἐπιχειρήσῃ.

Ἐν μέσῳ τῆς μαγικῆς ἐκείνης τοποθεσίας ἡ ἄμαξια περὶ ἧς ὁ λόγος παρήλαυνε ταχεῖα. Ἦτο ὠραῖον ὄχημα, τοιοῦτον ὅποια συνήθως ἐξέρχονται τῶν χειρῶν τῶν ἐν Λονδίῳ ἀμαξοπηγῶν πρώτης τάξεως: ἐλαφρὸν, κομψόν, ἐπὶ καλῶν ἀναπνυόμενον ἐλατηρίων, εὐρὺ, ἄνετον, και οὐδενὸς στεροῦμενον τῶν προσόντων ἐκείνων, ἄτινα μαρ-